Bốn Đại
<blockquote>Kalama tri ân bạn Ho Thi Vui ghi chép.</blockquote>
[26/10/2021 - 12:31 - vuihtv]
Bài giảng zoom 25/10/2021
Trong bài giảng trưa nay chúng tôi muốn cùng với các vị quay lại với một đề tài rất phổ biến trong giáo lý của mình. Có điều, để giảng bài này chúng tôi phải kết hợp cùng lúc 2 bộ kinh, Tăng chi & Milindapañha.
Tại sao tôi nói phổ biến? Vì đây là giáo lý mà tôi nghĩ ai cũng nghe rồi, mà tự nhiên bữa nay đặc biệt. Sau khi đóng lại room intensive ngày chủ nhật để chuẩn bị khóa học trực tiếp tại Thụy Sỹ tuần sau, trong lúc chuẩn bị bài vở thì chúng tôi có nhớ ra một chuyện: Nhiều khi mình học cái cao siêu mà trong khi mình không nhớ, không hiểu tới nơi tới chốn. Nếu mình quay lại cái đơn giản mà hiểu tới nơi tới chốn thì vẫn tốt hơn.
Bài giảng này chúng tôi dựa vào chánh tạng và chú giải bộ Tăng chi & Milindapañha/ Mi tiên. Tôi nói về đề tài: Hạnh tu theo Bốn Đại.
Đa phần mình tưởng mình biết rồi, nhưng xét kỹ coi cái biết mình tới chưa? Hạnh tu theo bốn đại là sao?
Theo A Tỳ Đàm một nửa thế giới này là vật chất, một nửa thuộc về tâm thức là danh – sắc. Cái gọi là vật chất nói gọn chỉ là 4 đại thôi. Từ mặt trăng mặt trời các thiên thể trôi dạt trong không gian vô tận cho đến một chiếc lá giọt nước hạt sương tất cả đều gói gọn trong 4 đại. Đương nhiên 4 đại (Đất, nước, lửa, gió) phải được định nghĩa khác đi so với nhận thức, kiến thức của phàm phu chúng ta.
<center><img src=imgs/Sac28.jpg></center>
Đất hiểu theo nghĩa phổ thông không giống A Tỳ Đàm. A Tỳ Đàm chỉ là trạng thái thôi, rất trừu tượng. Định nghĩa đó bao hàm các trường hợp vi tế đến cực vi, bất khả phân tiếng Hy Lạp là Atoma/atomic = chia không được nữa. Theo A Tỳ Đàm hạt bụi trong gió gồm tối thiểu 8 thứ vật chất : đất, nước, lửa, gió, sắc, khí, vị, và vật thực (hay dưỡng tố, trong vật lý gọi là energy = năng lượng).
Tổng kết lại, đất là cái gì có trạng thái cứng, mềm, nặng, nhẹ, mịn, nhám. Nước trong A Tỳ Đàm là những thuộc tính: tan chảy, ngưng tụ, kết dính. Còn lửa là nhiệt độ, dầu lạnh hay nóng ở mức nào thì tất cả nhiệt độ là lửa. Gió là xê dịch, di động, căng phồng, áp suất.
Với những định nghĩa như vậy đó chúng ta mới thấy 4 đại có mặt khắp nơi. Nó là một nửa của vũ trụ và một nửa còn lại là tâm thức. Tâm thức có 2: tâm thiện & tâm ác. Đúng ra còn tâm phàm, tâm thánh nữa nhưng tôi chỉ nói tâm thiện, tâm ác thôi. Cấu trúc tâm thiện= (1 +13+25) ; Tâm ác =(1 + 13 +14).
Còn vật chất có công thức (4 +24), thay vì nói 28.   4 đại làm nền cho 24 thứ vật chất đi cùng với nó, được sản sinh ra từ nó. Tôi đi một vòng để xác định một điều: Bốn đại là một nửa vũ trụ.

Chúng ta có nhiều chuyện để nói, hiểu, ghi nhớ về bốn đại. Một là chúng ta hiểu về bản chất, vận hành cấu tạo của nó để thấy cái gì mình cho là ghê gớm nhất (nhà cửa, xe cộ, tài sản,…) chỉ là của tạm thôi. Cái thứ hai, hình ảnh về bốn đại là gợi nhớ rất quan trọng, đơn giản để chúng ta có thể ứng dụng trong đời sống của mình.
Pháp tu theo thuộc tính 4 đại là sao? Rõ ràng 4 đại thuộc về vật chất, mà mình tu theo hình ảnh bốn đại là sao? Ở đây có 2 trường hợp: Tu cho mình & Tu cho người. Một cuộc tu hoàn hảo phải có mình, có người.
Sự vĩ đại của vị Chánh Đẳng Giác ở chỗ, trong suốt thời gian Bồ Tát Ngài phát huy triệt để 2 lý tưởng này: cho ta & cho người. Trong khi Bồ Tát Độc Giác, và Thinh văn thì cho mình nhiều hơn cho người. Mặc dù, cho mình cũng đã là cho người, nhưng nó hạn chế. Một người muốn trở thành Phật là phải coi 2 chuyện cho mình & cho người đều quan trọng hết mới trở thành Phật tổ, Cha lành muôn cõi. Đặc biệt chỗ đó. Khi thành Phật rồi, ai Ngài cũng thương, không kể nơi chốn xa gần, đặc biệt căn cơ nào Ngài cũng thấy được hết. Cách nói sao để độ được tất cả chúng sinh. Để có khả năng này, trong suốt thời gian tu hạnh Bồ Tát, Ngài phải lấy cả 2 lý tưởng tự lợi và lợi tha, nâng nó lên ngang nhau. Cho nên, trong kinh nói, ý nghĩa Phật đạo có 3: (1) Buddhacariya = Nhắm đến Phật Quả cho mình; (2)Ñātacariya = Hỗ trợ cho những người thân quyến, những người có công với mình trong thời gian tu tập Ba La Mật. (3) Lokatacariya = Cho tất cả chúng sinh kể cả những người không quan hệ gì với mình hết.
Trong bài giảng sáng nay tôi sẽ lần lượt nói về hạnh tu như đất, hạnh tu như nước, hạnh tu như lửa, hạnh tu như gió. Như ở đây là chúng ta căn cứ những thuộc tính của từng thứ mà xem nó là điểm gợi nhớ cho chuyện tu học của mình.
1/ Tu như đất là sao ? Có 2 trường hợp : tu cho mình & tu cho người.
Tu như đất cho mình, có nghĩa là, có một nội tâm kiên định, không bị xê dịch, dời đổi. Đất muôn thuở là đất, dầu người ta có đối xử với đất ra sao thì đất không vì vậy có phản ứng khác nhau, không buồn không vui, không thương không ghét.
Hạnh tu như đất, khía cạnh đầu tiên là : Có nội tâm kiên định trước mọi cảnh đời.
Như nhiều lần tôi nói, hạnh tu như đất có nhiều điểm đặc biệt lắm. Có lúc tu chúng ta phải giữ tâm mình như mặt đất, có lúc giữ tâm mình như nền gạch. Đất với gạch đều là đất, cái đất nung, cái đất sống. Tại sao có lúc mình phải tu như đất tươi, có lúc tu như đất nung/sàn gạch ? Tu như miếng đất tươi, chưa qua nung đốt nhiệt độ nào hết, có nghĩa là mặt đất dầu có đổ rác lên đó nó không có vui không có buồn, giờ mình có tưới tẩm bông hoa trang hoàng nó, nó cũng không vì đó mà vui.
Đôi lúc phải giữ tâm như nền đất tươi là sao ? Tôi nói hoài, nhà quê Việt Nam, nền nhà của họ là đất chứ không có tiền tráng xi măng, lót gạch,.. vì nền nhà bằng đất nên người ta chỉ dọn rác trên đó thôi, có miếng giấy, bịch nylon, vỏ chai. Chứ nhà bằng đất nó kỵ rác, không kỵ bụi. Vì bụi và đất là một. Ai có nhà đất thì biết, trên nền đất mình chỉ quan tâm rác chứ không quan tâm bụi. Cát, bụi nằm trên đất không sao hết, vì nó là một group, một family. Cho nên trên nền đất là chỉ dọn rác thôi, ngoài ra bụi không sao hết.
Có lúc trong đời sống mình phải có nội tâm như đất = Bao nhiêu thứ bụi đời đổ trên đó không làm nền đất bị ảnh hưởng.
Tại sao có lúc tu như nền gạch ? Trên nền gạch bóng càng sạch, càng bóng chúng ta càng dễ phát hiện bụi cát trên đó. Đời tu cũng vậy, trong hạnh nhẫn, hạnh xả trong trường hợp cần nhẫn, xả thì như nền đất. Trong chuyện cảnh giác phòng hộ, thu thúc lục căn tâm phải như nền gạch bóng, có tí gì phát hiện ngay.
Mình không tu Tuệ Quán, không có sống chánh niệm mình không ngờ tâm mình đầy bụi mình không biết. Khi mình sống chánh niệm tu tập tuệ quán, tứ niệm xứ, lúc bấy giờ tâm như nền gạch bóng, có chút gì biết liền : biết đây là ngã mạn, bủn xỉn, ganh tỵ, sợ hãi, tức giận, ghen tuông,… nhưng để thấy được cái đó là tâm mình như nền gạch bóng sáng, sạch.
Cho nên chuyện đầu tiên, hạnh tu như đất, Tu cho mình là giữ tâm như nền đất, khi cần nhẫn, xả ; giữ tâm như gạch bóng khi cần thu thúc, cảnh giác phiền não.
Tu như đất cho người là sao ? Theo bộ Milindapañha, tu như đất cho người = mình có khả năng che chở, làm điểm tựa cho người khác.

Nhiều người trong room nghe giảng quay lại mặc cảm, tự ti : tui nghèo, già, bệnh, dốt, sao làm điểm tựa cho người khác ? Sai bét. Không ai trong cuộc đời này mà không có khả năng giúp người khác hết. chết cũng phải nhớ câu đó.
Tui nhớ chuyện này xúc động lắm, cho phép tôi giấu tên. Tôi kể chuyện một cư sĩ nam tông và hòa thượng Bắc tông, người huế, ở nha trang, ngài tịch rồi. Sau 75 ngài trôi dạt về Nha Trang, ngài bị bệnh, tưởng chết, huynh đệ học trò các nơi về thăm, lúc đó khổ lắm, từ sài gòn ra là 1 ngày một đêm,Sài gòn Nha trang 500km mà đi xe 1 ngày 1 đêm, xe khó lắm, xe hư, xe chở đầy đồ, bị công an chận sợ đồ lậu,… tới thăm, có người đem tới được 2 ký nếp thôi, có người nghèo đến mức có người cho chai dầu, rau củ, có người nhín nhín cho tí tiền. Khi anh em ra thăm ngài ngài nói, quý vị thấy tui mà, một ngày từ sáng tới tối được nửa chén cháo là đã giỏi rồi, nhưng bà con cho nhiêu tôi cũng mừng, cảm ơn hết. Bà con thấy không ? Đống đó : Dầu gió, rau cải, … bà con biết mà. Tôi một ngày húp nửa chén cháo thôi. Tôi nhận hết. Thứ nhất là tấm lòng bà con anh em huynh đệ về thăm, cái quan trọng là chung quanh khu vực này nhiều tăng ni PHật tử đồng bào họ cũng bệnh, đói như tui, cho nên nói thiệt cho bà con đừng hiểu lầm, có người hiểu lầm, kêu ổng bệnh nhận làm gì, tôi nói thật là bà con biến mất là mấy cái này được phân phối ngay trong ngày. Chuyện này do người đệ tử kể lại trên internet. Cái tôi học được là : Thân già, tàn phế, gần chết, mà ai ngờ lấy uy tín, phước riêng của mình làm điểm tựa cho người khác. Có ai ngờ, một ông cụ, đừng kêu hòa thượng, tàn tật, phế liệu vẫn là điểm tựa cho rất nhiều người. Chưa hết, còn nữa. Ngài rất là giỏi tiếng Hán. Ngài nằm thoi thóp vậy đó, cứ học trò thấy khỏe nó vô hỏi. Ngài đem kiến thức một đời ra giảng. Ngài nói kiểu thoi thóp Suốt thời gian nằm bệnh, 9 tháng trời, tới lúc ngài lành rồi về Huế. Ngài kể lại. Ngài nói 9 tháng tôi làm việc nhiều hơn 9 năm tôi khỏe. Có ai ngờ 9 tháng tôi nằm dạy học, nuôi biết bao nhiêu tăng ni không ? Không ai ngờ. Khỏe rồi đâu ai nuôi đâu. Nhờ bệnh đó, thuốc men, đồ ăn thức uống… nhờ vậy mới dạt qua cho đám kế bên, đám không uy tín, tiếng tăm á.
Cho nên, tôi nói lại lần nữa : Đừng bao giờ nghĩ mình bệnh, già, nghèo, dốt không giúp được ai. Sai. Khi anh có lòng của đất, khi anh có lòng chở che, tự nhiên nó làm được nhiều chuyện lắm. Có ai biết được những người phụ nữ Việt Nam gầy gò tong teo dốt nát với đòn gánh trên vai nuôi chồng học tập, tù tội, nuôi đàn con 5-7 đứa, đã vậy, tìm cách gởi tàu đi vượt biên. Miễn có lòng thôi. Khi có lòng của đất chở che nó làm được nhiều chuyện hay lắm.
Nãy tôi muốn kể chuyện, bà cư sĩ Việt Nam. Có mấy đứa con mà trong đó có đứa nghèo xác xơ, giúp bao nhiêu cũng đổ, mất hết trơn, bị gạt có, đầu tư ngu có, nhà có những chuyện này nọ phải tiêu xài,... Có lần bả bệnh, con có đứa nước ngoài, trong nước, hầu hết là khá, bà ngã bệnh là mấy đứa về nó lo, gởi tiền, bà trích ra một phần cho đứa, kỳ đó cũng trời thương, sau khi chữa bệnh thì thằng này có tiệm sửa xe, từ số tiền mấy đứa con giúp bà chữa bệnh. Bà giấu, ráng ki cóp từng chút sau giờ ngon rồi. Mình thấy, thân già còm cõi, ráng dùm xác, hơi tàn sức kiệt để giúp con.
Các vị có đọc Thoát vòng tục lụy của tác giả Từ Vân, hòa thượng Quảng Độ dịch sang tiếng Việt, thì Ngọc Lâm quốc sư cả đời tiếng tăm lừng lẫy, được vua triệu thỉnh vào cung làm quốc sư, trước khi tịch, quốc sư chọn đến ngôi chùa tồi tàn hẻo lánh, nghèo rách, tả tơi vùng nông thôn xa vắng quạnh hiu để bỏ xác. Ông trong đó đâu biết ngài là ai, tới lúc ông biết ổng hồn vía lên mây. Chùa ổng từng là chỗ tá túc của một ông tăng già nghèo xơ xác, chính là quốc sư, dùng nhục thân của mình để trùng tu ngôi phạm vũ đó. Dẹp vụ quốc sư qua bên, lúc này hết quốc sư rồi, ngài dùng hơi tàn sức kiệt, tấm thân phế liệu của mình để làm việc cuối cùng trong đời. thấy chưa ?
Khi các vị có lòng, thì đừng nói với tôi dốt, nghèo, xấu, bệnh,… trật hết. Nãy giờ tôi kể toàn xi cà que không, thứ phế liệu. nhưng mình biết tận dụng phế liệu có thể giúp thế giới, cho cuộc đời nhiều lắm quý vị.
Tôi nhắc lại câu nói bà Terasa : « Nếu không làm việc lớn thì ít ra làm được việc nhỏ bằng trái tim lớn ». đừng nghĩ việc lành việc thiện mình làm trong bóng tối, trong kín đáo âm thầm không ai biết. Sai. Đời của tôi, trên đầu của tui là Tam Bảo, rồi thầy tổ, huynh đệ, chư tăng, Phật tử,…những người tôi tôn kính, nhưng các vị có ngờ, có nhiều tấm gương sáng nó đi vào đầu, vào tim tôi, vào óc, vào tâm khảm lại là những Phật tử vô danh.
Ngày xưa tôi đi học chùa già lam Quảng Hương gò vấp, xa quá, tôi đâu về chùa được, có gia đình, nghèo lắm, nhà con sát bên thôi sư về sư ở đi, nhà nghèo lắm, có gì sư ăn đó. Bà mời tôi chết rồi,

ung thư phổi, đứa cháu còn ở Sài Gòn. Ở nhà có bà cụ 90 tuổi, nói bà con hiểu lầm, chắc tại sư được vậy sư khen, không phải, 90 tuổi chắc thương con cháu, bả ráng không bệnh, minh mẫn lắm. Mỗi lần tôi đi học về là bả đứng lên liền « chào sư, sư mới về. sư rửa mặt rồi tụi nhỏ dọn cơm » quý vị nghe tưởng sang. Cái nhà khổ, một ngày như vậy phải gói 200 bánh ít, tối chợp mắt chút xíu thôi là 3-4 mạng thức dậy gói 200 bánh ít bỏ cho người ta. Chia ra, điện nước, nuôi bà ngoại 90 có phần tôi, ở đó cả năm trời. Thấy không ? Tấm lòng người ta vậy đó. Thương lắm. Tại đất sài gòn.
Đó là cái gương. Họ vô danh như vậy đó, nhưng họ là Bồ Tát, là vô vị chân nhân. Tôi nói thật lòng, không phải dùng chữ nghĩa sáo rỗng, cao siêu. Vô vị chân nhân, có nghĩa là bậc chân nhân không tiếng tăm, để lại gì hết, đi chùa biết thân lắm, lủi thủi đi cửa sau tới giờ người ta thương, cho ăn thì ăn không thì lạy Phật xong, lẻn lẻn đi về. Ta vô chùa dâng y có cơm ăn, bữa nào có cơm hộp phát người quen kêu không thì ra ngoài chờ, đặc biệt vô thích nghe pháp, nghe xong rồi về. Có mấy lần tôi biết, thương lắm.
Đừng bao giờ nghĩ rằng : Tôi nghèo, tôi bệnh, tôi già, tôi dốt, tôi xấu,…rồi tôi không giúp được ai. Sai. Nãy giờ tôi nói toàn phế liệu không.
Cho nên, hạnh tu như đất có 2 trường hợp : cho mình (hạnh nhẫn, hạnh xả, hạnh thu thúc) & cho người (trở thành điểm tựa).
Trong các vụ thiên tai tôi sợ nhất, động đất : bão tôi có chỗ trốn, lụt kẹt tôi bu ngọn cây, núi lửa tui chịu khó chạy xa xa chút, cái gì tui cũng có cách, nhưng động đất vì nó là điểm tựa sau cùng, giờ nó lắc một cái là em xin chịu chết. Đất có bề gì là tôi bay lên trời nha quý vị thậm chí sân bay nó cũng không work mới ghê. Cho nên trong các thiên tai là tôi ớn chè đậu ông động đất là vô phương. Tu như đất cho người là làm điểm tựa cho người khác.
Mà tôi nhắc lại, bất cứ cái gì có, dầu hơi tàn sức kiệt, nếu ta có tấm lòng của đất, mẹ đất ta hoàn toàn có thể làm được cái gì đó cho người khác. Bậy bạ ngu xuẩn nhất là tự sống bằng tinh thần tiểu thừa, mặc cảm tự ti, cái đó đúng là « tiêu nha bại chủng, mạ khô giống thuốc ». Không có tự thấy mình có giúp được cho người khác.
Anh có lòng không cái đã ? anh có lòng thì anh đui mù câm điếc tàn tật anh cũng giúp được người khác được. Anh thấy con chó, nó thua con người, mà khi nó có lòng thương chủ nó còn giúp cho người chủ được. không lẽ mình thua con chó. Con chó nó còn giúp người chủ mù qua đường, canh giấc ngủ cho người chủ ăn mày được mà.Tôi nói nặng lời để rốt ráo : không lẽ mình thua con chó sao ? trong khi nó còn giúp người ta được mà.
Cho nên hạnh tu như đất có 2 : tu cho mình & tu cho người là như vậy đó.
2/ Trường hợp thứ hai, hạnh tu như nước, cũng có 2 trường hợp : tu cho mình, tu cho người.
Trong Tăng chi nói, tu như nước = mình có đổ đồ dơ vô nước nước cũng vậy, rải nước hoa vô nước nước cũng vậy. Mình có bơi lội, tiểu tiện, súc miệng, bài tiết, phóng uế,… nước không buồn, không vui. Hình hài mỹ nhân ngâm trong nước, thằng cùi ghẻ lở lọt trong đó thì nước cũng vậy, ai nước cũng chứa hết. Nước không có buồn vui, thích ghét, không phân biệt. Đặc điểm của nước là vốn không thể cố định, ở đâu mang hình thể đó. Tùy duyên nhưng bất biến. Cái hay của nước là tùy duyên mà bất biến, mình bỏ vô chậu tròn tròn thì nó là khối tròn, bỏ vô chậu vuông thì nó hình vuông, bỏ vô chậu oval, hình khối, lăng trụ thì nó hình oval, khối, lăng trụ… Chỉ vậy thôi. Nó tùy duyên nhưng đặc biệt là bất biến.
Tu như nước, có 2 trường hợp : tu cho mình & tu cho người.
Tu cho mình = (1) mọi tình huống không phân biệt ghét thương, không phân biệt đối xử. (2) Tùy duyên nhưng bất biến, tình huống nào cũng tu học được hết.
Tôi nói bao nhiêu lần tôi không còn nhớ nữa. Nói ra nghe đạo đức giả nhưng là sự thật. Đó là : Tình huống nào cũng là thuận duyên để mình tu học được hết, trước cái đắng và ngọt của cuộc đời. Nếu nói ngọt mới tu là chết. Vì đời đắng nhiều hơn ngọt, mà liệu khi gặp ngọt có tu nổi hay không ? Cho nên chuyện cho rằng ngọt mới tu đắng khỏi tu là chuyện bậy bạ khỏi nói rồi.
Chuyện thứ hai, nhiều người không tin khi nghe « nghịch cảnh chính là thầy của ta », nhiều người nói câu đó chắc ông nào nổ, thánh nói. Tui năm nay 53 tuổi xác định câu này. Tôi tin. Những gì tôi có được từ đời sống của tôi có được từ nghịch cảnh hơn thuận duyên, ngọt ngào, êm ái. Tôi nói chuyện nho nhỏ thôi nha. Cách đây 12 năm về trước, hòa thượng Hộ Giác, vua Pali, vua tiếng Phạn,

kỳ đó đang mệt, lúc tôi ở Thụy Sỹ ngài gọi phone tôi nói « Bữa nào rảnh thầy muốn đọc Giác Nguyên dịch bài kinh Girimananda » Lúc đó thầy bắt đầu bệnh, chú ý bài kinh đó. Thầy biết bài kinh lúc thầy còn bé, nhưng thầy coi nó như tập thiền phổ, bửu bối phòng thân lúc xế chiều thì đặc biệt chú ý bài kinh đó. Vì bài kinh đó là pháp thoại, mà đức Phật dạy ngài Anan đến đọc lại cho tôn giả Girimananda lúc đó đang trọng bệnh, nội dung là gồm các phép quán niệm (10), mà người khỏe hay bệnh, già hay trẻ đều phải luôn luôn ghi nhớ 10 điều quán niệm đó, chẳng những quán niệm mà còn tâm niệm nữa.
Thí dụ điều đầu tiên, vị tỳ kheo trong bất cứ đi đứng nằm ngồi, trong phố hay ngoài làng, trên rừng hay trong núi, thường xuyên tâm niệm : 6 căn 6 trần này là vô thường, hoặc điều tâm niệm nữa : 6 căn 6 trần là vô ngã, do các duyên mà có, do sự hội tụ tổng hợp các thành tố mà nên, ở đây không ta không người không bỉ không thử. Buổi đầu nghe như két, nhưng thường xuyên tâm niệm như vậy thì nó thành của mình, tối thiểu thì á thánh. Hoa hậu là người đẹp nhất, á hậu, là người kém ti ti trục trặc gì đó, giống như á thánh vậy đó. Dầu không phải là thánh nhưng mình có thể bình tâm trước hoàn cảnh trái ngang nghiệt ngã của đời sống.
Các vị không tin, mình khổ phải niệm quan âm, niệm Di Đà, Phật Thích Ca Mâu Ni, ba đời mười phương chư Phật Bồ Tát, long thần hộ pháp, thiên long bát bộ chứ niệm mấy đó giúp được gì ? Yên tâm, hay lắm. Nó là tiên dược, đại thần chú, đại đại thần chú. Thường xuyên niệm hoài như vậy = 6 căn 6 trần là vô ngã, vô thường. Mọi thứ do duyên mà có, rồi cũng do duyên mất đi, không có ta người, không bỉ, không thử. Cứ nhớ như vậy đó. Niệm suốt.
Có phép quán niệm nữa, niệm Thân này là ổ bệnh, từ trên xuống dưới, trong ra ngoài không bệnh này thì bệnh kia. Khó có ai trong đời không bệnh, hiếm có người nào chết đi mà không vì chứng bệnh nào đó. Cực hiếm. 99% đời sống là có bệnh và hầu hết do bệnh mà chết. Nhớ như vậy.
Điều quán niệm nữa là Thân tâm này là ổ bất tịnh. Từ trên xuống dưới, nếu không được chăm sóc vệ sinh, mình còn gớm mình nói chi là người khác, đừng nói là mỹ nhân. Đó là những phép quán niệm.
Tôi nói lại lần nữa. Thầy Hộ Giác của tôi, biết bài kinh từ lúc còn bé, bản thân tôi biết bài kinh từ lúc còn trẻ. Nhưng không, biết cho vui vậy thôi. Khoảng vài năm trở lại đây, nó có nhiều dấu hiệu lạ trong người, thí dụ ngày xưa ăn gì bậy nó đau kiểu tiêu chảy mình biết rành lắm, còn giờ nó đau lạ lắm, nó đau như ai lấy kim châm, lát sau chích chích. Ngưng. Lát sau chích chích vài cái. Nghĩ, không lẽ ung thư trời. Nó có nhiều cái lạ lắm. Ví dụ tim. Hồi đó đọc « tim mệt ».Giờ tôi biết, coi như nó nghẹn ngang vậy đó. nhiều người hiểu lầm, tưởng tôi kêu gọi tình thương. Tôi phải đem thân cùi nói các vị mới tin.
Nó ghê lắm, sau tuổi 50 nó phải chuẩn bị để nó đi mà, thì như vậy mình thấy nghịch cảnh là điều kiện tu rất tốt. Thời trẻ mình tự mãn sức khỏe, tuổi trẻ của mình nhưng lớn tuổi, riêng mặt sức khỏe. Chưa hết, thị phi nhỏ lớn mình không biết, dấn thân vô việc đại chúng va đầu vào chuyện động trời mới thấy, những lúc mất ngủ cái gì cứu mình. Phật pháp hồi xưa mình biết như con vẹt, con két, bây giờ mình phải làm để nó có thể là điểm tựa cho mình lúc này. Vì không ai cứu được mình lúc này hết, không cha không mẹ, không thầy, không tổ, không huynh , không đệ, chỉ có Phật pháp mà mình biết. Vấn đề là Phải làm sao nó thành điểm tựa cho mình lúc này. Vì không ai cứu được mình lúc này hết. Lúc này chỉ có PHật pháp mình đã biết, vấn đề biến nó từ chiếc lá ngoài vườn thành chén thuốc, viên uống để uống biến nó thành mũi thuốc chích, thành chai serum truyền vào máu biến nó thành bình oxy để thở.
Phật pháp chỉ là chiếc lá ngoài vườn, mình phải làm sao để nó thành thuốc uống, thuốc chích. Đó mới là vấn đề.
Nghịch cảnh nào, nếu biết tận dụng đều là điều kiện cho mình tu học. mà đắng nhiều hơn ngọt. Vì một lẽ rất đơn giản : Cái ác mình nhiều hơn cái thiện, cho nên luôn luôn cái đắng nhiều hơn cái ngọt.
Chính cái đắng, kinh nói, không phải tôi, đức Phật Ngài dạy : « Này các tỳ kheo bản chất thế giới là đau khổ, nhưng chính cái đau khổ nó mới giúp người ta nghĩ chuyện thoát khổ ». Có thấy khổ trong thế giới này mới nghĩ chuyện lìa khỏi nó. Tối ngày cứ trăng thanh gió mát, trời xanh mây trắng

nắng vàng thì đời nào mới nghĩ chuyện chấm dứt sanh tử. Nhưng mà, có thấy chuyện động trời, đắng cay máu lệ của nhân gian, mới nghĩ chuyện thấy đủ rồi.

Nhiều lần kể trong kinh đức Phật những câu chuyện xưa nào đó, đức Phật Ngài kết thúc : « Này các tỳ kheo, tất cả đều là vô thường, mọi thứ nay đã đi vào quá khứ, đã trở thành dĩ vãng thật là vừa đủ để nhàm chán, thật vừa đủ để xả ly, buông bỏ. Này các tỳ kheo, đây là gốc cây, ngôi nhà trống, hãy tinh tấn thiền định, chớ để sau này phải hối tiếc ».

Đoạn kinh đó đọc hồi trẻ không ghê, giờ già mới thấy thấm. Tất cả đều là vô thường, mọi thứ nay đã đi vào quá khứ, đã trở thành dĩ vãng thật là vừa đủ để nhàm chán, thật vừa đủ để xả ly, buông bỏ, bao nhiêu kiếp làm đế vương, hoa hậu, giai nhân, mỹ nữ, ngọc hoàng thượng đế, đại phạm thiên, rác ma thiên tử,…, rồi sao ? Rồi bao kiếp trầm kha địa ngục, làm súc sanh, dòi bọ,…bao nhiêu kiếp rồi, cứ trồi lên, lặn xuống. Có cái bậy : Đẻ ra môi trường nào bám chặt môi trường đó. Cứ vậy mà làm nên sanh tử.

Môi trường nào bám chăt môi trường đó. Sanh ra làm vua dính chặt ngai vàng. Làm mĩ nữ giai nhân bám chặt má phấn môi son. Sanh làm ăn mày ăn cướp du đãng con gì thì bám chặt điều kiện sống mà đi tới. còn chuyện đi lên, đi xuống tính sau. Cứ đi tới trong dòng chảy bất tuyệt miên viễn của dòng luân hồi. Ngán chỗ đó đó.

Cho nên, tu như nước có 2 trường hợp. (1) Tu cho mình. (2) Tu cho người là sao ? nước đặc điểm có nhiều, nhưng nó có đặc tính căn bản : rửa, giúp mình tẩy rửa ô uế, nước giúp mình mát mẻ, nước giúp mình lưu thông những thứ nặng nề.

Các vị có biết không ? Tử Cấm Thành của trung quốc được xây dựng đầu tiên thời nhà Minh, cách nay gần 500 năm, nhà minh hai trăm mấy, nhà thanh ba trăm năm, Tử Cấm Thành được xây dựng trên bản vẽ của người Việt Nam, Nguyễn An, vốn là thái giám bị bắt sang tàu, là người rất giỏi. Trong công trình đó người ta sử dụng 2 triệu tấn gỗ, đều là gỗ quý. Ai đi Bắc Kinh thì biết, những súc gỗ trong công trình Tử Cấm Thành đều là gỗ quý hết. Các vị từng đứng ở Thiên Đàn nhìn thấy cây cột mấy người ôm. Tìm cây gỗ to, suôn, mà vận chuyển cách gì ? Nhờ nước. Vào thế kỷ 7 ở Trung Quốc có ông vua, nổi tiếng hôn quân vô đạo nhưng có công trình quan trọng, ảnh hưởng lịch sử Trung Quốc nói riêng và thương mại thế giới, vua Tùy Dạng Đế, vua trụy lạc trác táng cả đời, chỉ vì nghe tiếng mỹ nữ Giang Nam, Tô Châu, Hàng Châu, cảnh trí đẹp, thời tiết khí hậu mát mẻ ôn hòa, muốn tới chơi bằng cách nào ? chỉ có đường thủy thôi, vì nước có khả năng giúp lưu thông mọi thứ dễ dàng. 2 triệu tấn gỗ được chuyển về Tử cấm thành hầu hết bằng đường thủy từ các vùng rừng núi xa xôi . Vua Tùy Dạng Đế cho đào con kinh Đại Vận Hà dài 1800km, để bất kỳ lúc nào, vua chỉ cần ra lệnh là có đoàn thuyền chở vua và cung tần đi chơi.

Tại sao tôi đem chuyện ruồi bu ra nói ? Nếu không có nước, phương tiện thủy bộ thì lịch sử trung quốc đã thay đổi. Tử Cấm Thành cất bằng gì ? Bao nhiêu hàng hóa trong nước Tàu lưu thông kiểu g ì? Trong khi chiều dài đường biển hạn chế. Nước tàu diện tích nhỉnh nhỉnh nước mỹ mà diện tích đường biển hạn chế, nên tàu nó mê việt nam.

Mình tu như nước có nghĩa là sao ? Có nghĩa là mình tu cho mình là giữ tâm như nước không thích, ghét, buồn, vui trước trần cảnh. Tu cho người là mình phải có thuộc tính mát mẻ, xoa dịu thế nhân, tha nhân. Mình phải có khả năng làm lưu thông mọi bế tắc của thiên hạ. Là hạnh của nước. Bậy bạ nhất là mình sanh ra làm rào cản cho thiên hạ. Nhiều người vì tánh tham, sân si, tỵ hiềm, bủn xỉn của mình làm chậm lại dòng chảy nhân sinh. Nhiều lắm. Nhất là kẻ đứng đầu tổ chức, chính phủ,… mà dùng cái ngu, tham, giận, ích kỷ dốt nát của mình làm chận đứng dòng chảy vốn có, cần có của lịch sử, của dân tộc, của đất nước. Nhiều gia đình đang ngon lành, tự nhiên chọt vô một thằng đầu óc trì trệ, ùn tắc, nó có những quyết định rất ngu xuẩn, chận đứng người khác.

Tôi nói hoài. Mỗi lần chờ đèn đỏ, tôi nhớ bài học, thằng nào xe nào đứng đầu đoàn xe chờ đèn, nó chậm là làm chậm nguyên đoàn xe đằng sau. Nhớ cái đó.

Có lần đó tôi về việt nam, từ Sài gòn ra Long Thành thăm một trong những sư phụ, đến trạm thu phí, cả đoàn xe chờ, phát hiện ra, cô đó học lái xe, hết chỗ tập, ra tập ngoài xa lộ, vô trạm thu phí không biết làm sao mà lùi mà tới, cổ cứ thụt tới thụt lui như vậy, một mình cổ làm cho nguyên bầy người kẹt phía sau.

Thuộc tính của nước là gì ? Xoa dịu, lưu thông những ùn tắc. Mình sống trong cuộc đời này, phải có trách nhiệm. Ngoài chuyện có trách nhiệm bản thân, trách nhiệm thiên hạ, có trách nhiệm giúp thế giới tẩy rửa những cái tẩy rửa, xoa dịu, làm mát mẻ những nóng bức ; sau cùng, nó làm trôi chảy những thứ bị ngưng trệ.
Trong đời sống cái gì giúp được người ta thì giúp, bằng tài sản, học vị,… bằng cái gì cũng được, nhưng mỗi người phải có đóng góp thúc đẩy cho dòng chảy được lưu thông, trơn nhuận, suôn sẻ hơn.
Luôn nhớ, tôi có là ai tôi vẫn có thể làm một chén nước, muỗng nước, thùng nước, bể nước, hồ nước, dòng sông, con suối, trên hết là đại dương, cho người khác. Tùy thuộc sức đóng góp mỗi người mà chúng ta là đại dương hay con sông lớn, con sông nhỏ, con kênh, con suối, thác lớn, thác nhỏ hay ao bèo, .. Mình là cái gì để giúp ích cho người khác.
Tôi nói nhiều lần. Các vị học hóa chất các vị biết, trong không khí có nước, nước tồn tại ở nhiều nơi : trong hơi thở có nước, trong đám mây, mù sương có nước, nước trong từng hạt cơm, cọng rau mình ăn cũng có nước. Nước số lượng ít đủ thấm môi, tôi từng tụng đám mấy người hấp hối tôi biết, họ cần con cháu thấm môi cho đừng khô. Có khi chúng ta chỉ là tí nước cho người khác thấm môi, cũng tốt. Khá hơn tí cho người ta thấm giọng, khá hơn thì giúp người khác đã khát. Cuối cùng đủ cho người ta tắm gội. Cuối cùng đủ cho người ta ngâm mình, bơi lội, buôn bán, sinh hoạt, hoạt động trên đó.
Tùy thuộc vào lượng nước mà người ta có thể làm gì với nó. Tùy khả năng đóng góp,..
Miễn là sống phải có đóng góp, phải có hi hiến. Tùy khối lượng, trọng lượng, miễn có lòng giúp thì lúc nào cũng giúp được cho người khác hết. Đất có thể làm điểm tựa cho người khác, nước giúp cho sinh hoạt của người khác được thoải mái hơn.
3/ Hạnh tu như lửa.
Lửa có mấy điều sau : thắp sáng chỗ tối, làm ấm, nấu chín. Hạnh tu như lửa có 2 trường hợp, cho mình & cho người. Ngài Xá Lợi Phất dạy, Lửa cái gì cháy được thì cháy, không phân biệt sạch dơ, không biết giận. Lửa không có hờn giận, thích ghét. Có đủ nhiên liệu thì tôi cháy, không đủ nhiên liệu thì tôi tắt. Gặp gì cháy được thì cháy không cháy được thì tránh qua chỗ khác. Đó là mình tu hạnh lửa cho mình.
Tu cho người, mỗi cá nhân phải có 3 khả năng : thắp sáng, sưởi ấm, nấu chín.
Sưởi ấm là bản thân mình thiếu gì những lúc cô quạnh, chạnh lòng, quạnh hiu. Chú giải Tăng chi phẩm Thất giác chi ghi rõ, hành giả cầu giải thoát biết lúc nào mình cần tu tập giác chi nào, khi tâm bị xuống dốc lúc thiếu lửa thì cần trạch, cần, hỷ ; khi tâm quá bung xung, bồng bột, xốc nổi thì cần tĩnh, định, xả giác chi. Riêng niệm giác chi lúc nào cũng cần. Điều quan trọng, trong đó ghi rõ, có lúc hành giả cần sưởi ấm mình bằng hỷ giác chi. Có nghĩa là phải biết suy tư, hành trì. Các vị xem kinh nghiệm Tuệ quán 2, ghi rõ làm sao đối phó 5 triền cái, làm sao tu tập phát triển 7 giác chi.
Sẵn cho tôi lạc đề tí.
Covid + chính biến của Miến Điện làm việc xây dựng Kalama bị tạm ngưng, có nguồn tin nội bộ là hy vọng trễ lắm vào tháng 4 năm tới mọi thứ sẽ ok trở lại. Tuy nhiên, trong thời gian đó, suốt kỳ covid, chúng tôi đã tranh thủ làm bộ từ điển Pali in rồi, đang làm bộ Bách khoa thư. Vất vả, nhưng phải làm cho xong, trước tuổi 55. Đặc biệt, chúng ta có 5 bản thảo hoàn chỉnh, có giấy phép rồi, đang chờ in. Trước mắt mới vừa nhận sách chiều hôm qua, quyển Nhật Tụng Kalama 1, 3 tuần nữa có Kalama 2, rồi Chuyện Phiếm thầy tu. Phải nói thêm, chuyện phiếm thầy tu có thêm mới và sửa cũ.
Cuốn Kalama mới, các vị cầm lên sẽ thấy, trong đó có những phần chú giải thêm. Đặc biệt, ban biên tập góp ý tôi, lẽ ra, nội dung cuốn 1 để sau, nội dung hơi khô, trong khi cuốn Kalama Nhật tụng 2,3 cực kỳ cấp thiết cho những người sơ cơ, mù tịt về giáo lý, lẽ ra phải đọc cuốn 2, 3 trước. Mà do lúc đầu, chúng tôi rút ra từ mấy năm tương ưng, tăng chi,… chúng tôi lấy ra. Quyển 2, 3 là những bài kinh tôi cho người dốt nát mù tịt giáo lý cần để đọc, đặc biệt trong đó có bản Pali. Luôn nhớ kinh điển nguyên thủy phải có Pali. Dầu là quyển sách tiếng Việt cũng phải có Pali trong ngoặc đơn. Tôi cho là tuyệt đối quan trọng. Tôi sợ nhất là có những người không biết ngoại ngữ, căn cứ bản

dịch,hiểu kinh bằng vốn hán việt của mình. Tôi sợ vô cùng. Tôi cố tránh đọc người ta không hiểu hoặc hiểu lầm.
Tôi ví dụ, trong Tăng chi, có bài kinh đức Phật ngài dạy. Bài kinh có Duyên sự thế này : Trong một kỳ phát lồ, bố tát, ngài tụng giới, tụng căn bản « không làm các điều ác… » thì có lần đó, nhằm ngày tụng giới, lúc đó có giới bổn rồi (17 trọng giới, 30 trung giới, các tiểu giới), đêm đó, ngài Anan thấy chư tăng về đông, đầy đủ, mới bạch Phật : « Bạch Thế Tôn, chư tăng chờ đợi Thế Tôn tụng giới » Đức Phật im lặng. Ngài thỉnh lần thứ nhất, lần thứ 2, tới lần thứ 3 trời gần sáng, ngài Anan bạch lần nữa « Bạch Thế Tôn, chúng tỳ kheo đang chờ Thế Tôn tụng giới ». Đức Phật nói « này Anan, hội chúng không thanh tịnh, ta không tụng giới ». Trong kinh nói, hội chúng lúc đó có một vì tỳ kheo không trong sạch, vì lòng đại bi, nếu ngài cất lời tụng giới là người đó đầu bể 7 mảnh. Lúc đó ngài Mục Kiền Liên có mặt trong hội chúng, với thần thông, ngài tìm ra và nắm tay vị đó ra ngoài, từ đó đức Phật không tụng giới nữa. Ngài mới tụng bài pháp : Hội chúng thánh tăng không thể có sự chấp nhận những thành phần bất xứng.
Ngài kết thúc bằng bài kệ thế này:<blockquote><i>Che kín trời sẽ mưa
Mở rộng trời không mưa
do vậy phải mở rộng
những gì bị che kín
Nhờ vậy sẽ không mưa</i></blockquote>
Tôi hiểu cái đó tôi chết liền. Tôi đọc tới đọc lui, sao mình đọc mình không hiểu, tôi khó chịu quá đi, mà không sao, trẫm bèn mò vào bản Pali coi đức Phật ngài xài chữ gì, thứ hai mình mò commentary bản Pali, có những tình huống con lạy các bố, đọc thẳng bản Pali cho con nhờ. Trời đất ơi, tôi đọc giữa đêm mà tôi muốn khóc luôn, con mang ơn tiền bối dịch kinh cho hậu lai, nhưng vậy mấy tiền bối chơi trái nổ này lớn quá.
Duyên sự kể rồi, ngài nói về thanh tịnh của tăng đoàn.
Trong đó Chú giải giải thích thế này:
Che kín trời sẽ mưa = Bị phạm tội mà giấu thì dễ dàng có cơ hội tái phạm.
Mở rộng trời không mưa = khi mình có gì, mình thú tội liền thì người thường xuyên thú tội, thường xuyên nhận lỗi ít có cơ hội tái phạm.
Do vậy hãy mở rộng, những gì bị che kín, nhờ vậy sẽ không mưa = Thường xuyên sống trong transparency thì sẽ chuyện tái phạm ít đi hoặc không có lỗi nữa.
<center><img src=imgs/rain-sin.jpg></center>
Khu rừng Bồ Tát tu khổ hạnh trong 6 năm có tên là Uruvella = đống cát. Nhiều người kêu không hiểu. Tới thời đức Phật, Ngài giải thích mới hiểu. Hồi đó có đám đạo sĩ tu, dặn nhau : tu có lỗi mà không nhận thì kỳ, mà có nhiều lỗi nhận thì quê lắm, mà anh em đâu rảnh nghe nhận lỗi hoài, ai ngủ cho được. Thôi giờ vậy, ai thấy có lỗi thì nửa đêm ra bờ sông hốt nắm cát, đổ lên đây nè, có đống cát nằm sẵn. Mấy ổng tu kiểu gì sau thời gian thành đồi cát luôn.
Mà nó có chuyện lạ, trong tiếng mỹ có chữ dune, tiếng Việt mình có đụn cát/ đồi nhỏ nhỏ, tôi thấy đụn cát giống chứ « dune » trong tiếng Mỹ. Range of mountain, việt nam = rặng núi.
Hoặc có ông đó hấp hối, nắm tay bả, trước khi chết, hỏi em có phản bội anh lần nào chưa? Thì bả nói, thôi phút cuối nói cho anh yên lòng đi. Mấy lần giận quá cũng có này nọ với người ta, nhưng trước sau vẫn là anh thôi, số 1, bằng chứng là anh ra đi trong tay em.
- Nói cụ thể, em cứ nhủ lòng không tái phạm, mỗi lần đến người ta em lấy hột đậu bỏ vô cái hòm.
- Hột đậu đâu hết rồi?
- Em nấu chè ăn hết rồi.
Nó nhiều đến mức nấu chè được luôn.
Tôi quay lại. Tôi đang nói về sách.
Tại sao có sự ra đời của Kalama Nhật tụng, vì tôi muốn đọc dùm bà con, nói bà con đọc kinh tạng đi, thì một biển, riêng kinh tạng, 25 cuốn, một cuốn trung bình 500-600 trang = 25x500 trang; chưa kể các vị biết đọc cái gì, mà không tài nào hiểu nổi. Nghiên cứu kinh phật mà đọc toàn sách người đời sau viết. Muốn tìm hiểu kinh Phật phải đọc kinh tạng, đọc thẳng lời Phật. Mà giờ nó mênh mông, đọc cái gì?

Kỳ rồi tôi đi berlin, bà con đưa tôi vào khu tiếng Đức kêu là garden of the world, Vườn thế giới = mỗi quốc gia có một góc: vườn nhật, vườn đại hàn, vườn Do Thái, vườn Mỹ, vườn Anh,… Chuyện đầu tiên, tôi vô coi bản đồ liền, tôi chỉ khoái Nhật với Đại Hàn, hoặc vườn Tàu thôi. Nói vườn thế giới mà tôi chỉ nhắm ngay chóc . nhìn bản đồ men từ cổng này vào vườn Đại Hàn, Nhật là bao xa? Lát sau tôi qua vườn Tau.

Tại sao tôi kể chuyện đó? Vì khi biết cái mình cần ở đâu thì đơn giản quá, chứ không có bản đồ, tôi bỏ công lục banh cái vườn để kiếm vườn Nhật, Đại Hàn chắc tới tết Ma rốc luôn, mà bữa tôi không có thời gian, tôi còn tiếp tục đi Leipzig nữa.

Tôi không nói là tinh hoa, vì kinh Phật bài nào cũng tinh hoa, tùy căn duyên mỗi người thôi, không có bài nào hay hơn bài nào, xét trên tổng quan thì tôi chọn cho bài cho là thiết thân, gần gũi. Thậm chí là cấp thiết. Thí dụ, mang tiếng là Phật tử mà bà con biết bao nhiêu về Bát Quan Trai? bà con biết bao nhiêu chuyện về kinh nghiệm cận tử, chuyện phải làm, giúp người khác hộ niệm cho người cận tử không thông qua thầy bà đời sau hết mà qua kinh điển nguyên thủy?

Tôi quay lại, hạnh tu như lửa: tu cho mình, giữ tâm như lửa là không phân biệt ghét thương buồn vui trước 6 trần, trước cảnh đời; Còn nhiên liệu thì lửa cháy, hết nhiên liệu thì lửa tắt vậy thôi, còn duyên thì sống, còn tu; hết duyên đi về cảnh giới nào theo duyên nghiệp đẩy đưa. Tu hạnh lửa cho người: tu là để sưởi ấm, tu là phải soi sáng, và tu là phải có khả năng làm chín muồi những giá trị.

Sưởi ấm = Cuộc đời này nó lạnh lắm. khi nào nóng thì cái mát của nước. Khi lạnh thì biết xoa dịu người khác. Và bản thân mình cũng có lúc cần lửa, lửa tâm linh, thắp lửa tâm linh bằng tín, giới, niệm, định, tuệ,…Tu là phải có khả năng cho mình & cho người.

Dốt, già, bệnh, nghèo không sao, miễn là anh có lòng, đối tượng cho anh sưởi ấm lúc nào cũng đầy ra đó. Anh yên tâm đi. Anh nghèo có đứa nghèo hơn. Anh già có đứa già hơn, anh bệnh có đứa bệnh hơn, Anh khổ có đứa khổ hơn. Anh tin tôi đi. Anh không phải xấu nhất bệnh nhất đâu.

Nãy tôi kể chuyện toàn dân gần đứt bóng mà vẫn giúp người ta như thường. Thứ ngồi cân đong đo đếm, mặc cảm tự ti, kiêu ngạo tự đắc không làm gì hết. Cứ sống như thật, với tấm lòng hi hiến anh làm được nhiều chuyện lắm quý vị.

Cho nên, giá trị người tu là có khả năng soi sáng cho mình cho người, có khả năng sưởi ấm cho mình cho người, sau cùng có khả năng làm chín muồi những giá trị. Là sao? Học Phật mà phiền não hoài. Hành thiền mà nó không tiến bộ. Không phải chỉ vì kết quả trước mắt mà ta buông, mà ta phải nhớ rằng: Mình phải có lửa trong người, những giá trị sẽ chín muồi theo năm tháng, phải tập bằng cách thực tập thường xuyên.. Có những pháp môn mình đọc kỳ lắm, thí dụ: quán niệm tử thi, thể trược, tình trạng bệnh tật của cơ thể, … nhưng mình đâu hơn Phật được, Phật thấy, có những phép quán niệm buổi đầu có thể là tự kỷ ám thị nhưng lâu ngày thành của mình lúc nào không hay. Phải có khả năng tu học để làm chín muồi những giá trị bằng nhiều cách thực tập thường xuyên để làm chín muồi những giá trị là vậy đó.

Đằng này không thực tập, lâu lâu xẹt vô cúng dường, lâu lâu xẹt vô nghe pháp, xẹt cái ngồi thiền rồi đi về, lâu lâu vô làm cái nữa thì còn lâu nó mới chín muồi những giá trị. Trái mình còn dú ép cho nó chín em được, nhưng những giá trị tâm linh thì không.

Chú giải bộ Appatthana có nói thế này: Cái gì cũng cần thời gian lý tưởng để hoàn tất. Một vị Bồ Tát muốn thành Phật tùy căn cơ mỗi vị, có vị từ lúc thọ ký đến lúc thành Phật mất 16 A Tăng kỳ, có vị mất 8 A Tăng Kỳ, như Phật Thích Ca mất 4 A Tăng Kỳ. Đó là thời gian tối thiểu để làm chín muồi những giá trị về đạo hạnh, để trở thành một vị Phật. Tất cả chư Phật Độc Giác trên không thầy dưới không trò, mất 2 A Tăng Kỳ. Ngài Xá Lợi Phất, Mục Kiền Liền mất 1 A Tăng kỳ, một nửa thời gian Phật Độc Giác để làm chín muồi các giá trị. Những vị đại thinh văn, như đệ nhất đầu đà, đệ nhất quả giới tam muội,… cần thời gian lý tưởng 100.000 đại kiếp để làm chín muồi các giá trị.

Chúng ta thì sao? Tu kiểu ba chớp ba nhoáng mà mong thành ông tiên này, ông thánh nọ thì còn lâu lắm. Phải có khả năng kiên nhẫn và chờ đợi.

Tôi học được bài học rất hay từ câu chuyện dòng sông của Hermanez. Trong đó cô kỹ kiều lan, tiếng Đức là Kamala= hoa sen, cô kiều nữ Kamala thương thầy tu Tất Đạt Siddhattha, ổng chỉ có đời sống tâm linh, cái gì cũng dở ẹc, sau ra đời thành công. Khi lấy nhau rồi, có bữa cái nhau cô hỏi : người như anh được cái gì ? nếu quay lại đời tu anh được cái gì ? Ảnh nói : Đơi tu tôi không

chứng gì hết, tôi chỉ có 3 cái : kiên nhẫn, biết chờ đợi, và khả năng nhịn đói. 3 Giá trị đạo hạnh mà tôi cố gắng làm chín muồi trong suốt thời gian tôi làm thầy chùa, kiên nhẫn, chịu khó lắm, biết chờ đợi, và cái thứ ba là khả năng nhịn đói. Làm thầy chùa mà không biết khả năng nhịn đói là thua.
Trong luật ghi rõ, giới luật tỳ kheo gom gọn có 4 thôi : Giới bổn thanh tịnh = 227 giới, trong sạch nhờ đức tin ; lục căn thanh tịnh = trong sạch nhờ chánh niệm, Nuôi mạng thanh tịnh = nhờ tinh tấn ; quán tưởng thanh tịnh = hoàn tất nhờ trí tuệ.
Mình thấy, có khả năng nhịn đói đau khổ , hạnh phúc. Có cái mình thích thì hạnh phúc, chấp nhận cái mình ghét thì đau khổ. Nếu mình hiểu cặn kẽ thì cách nhìn của mình về thế giới nó thoáng lắm, sống như gió vậy đó. Luôn luôn nhớ rằng. Tại sao mình khổ ? Vì mình có cái mình ghét ? Tại sao mình hạnh phúc ? Vì có cái mình thích. Mà thích ghét ở đâu ra ? do tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý, môi trường sống. Do 3 cái đó tạo ra thích ghét, do thích ghét mà tạo ra đau khổ, hạnh phúc. Mà toàn bộ đời sống mình có 2 thứ đó thôi. Nhớ nha.
Ok. Hôm nay ôn tập bà con những kinh nghiệm tu học thông qua hình ảnh Bốn đại. Bài giảng này hoàn toàn không có gì khó nhớ hết. Bà con nhớ chừng chừng, đi đâu nhìn nước chảy, nhìn ngọn lửa, thấy gió thổi, cứ nhớ đã từng nghe bài giảng : Người tu là tu như đất nước lửa gió, và có 2 trường hợp, tu cho mình & tu cho người. Tu cho mình là sao, tu cho người là sao ? Chúc các vị bữa nay thành cục đất hết.